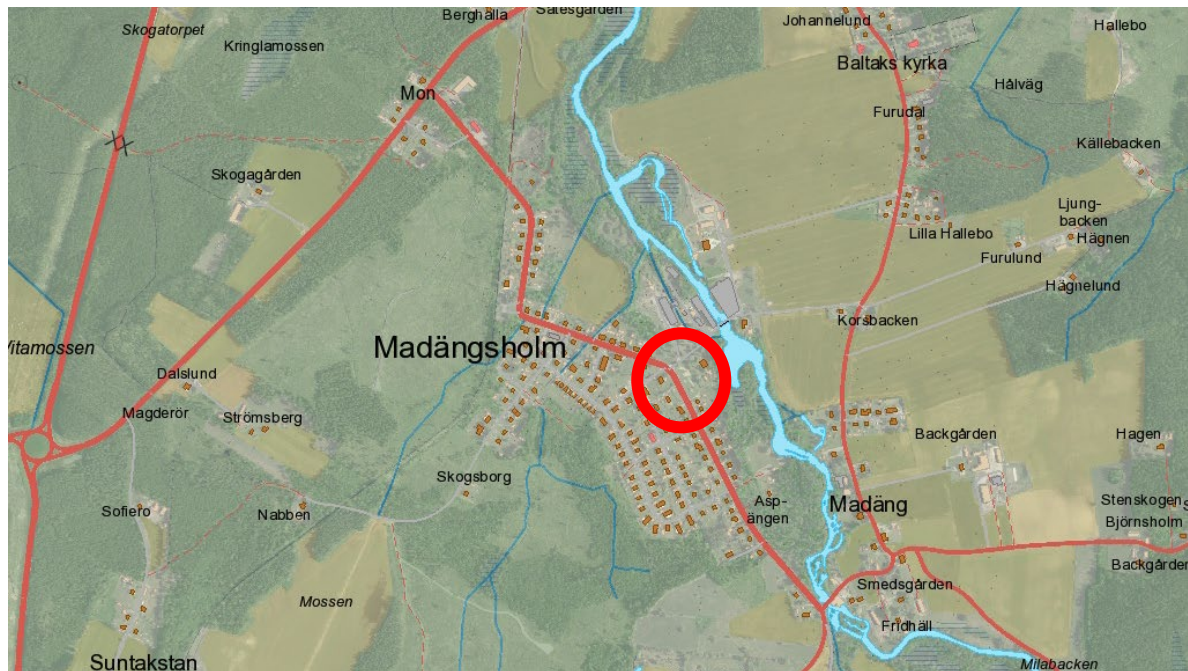

Detaljplan för del av Madängsholm 5:37, "Madängsholms förskola"

Madängsholms tätort, Tidaholms kommun
Västra Götalands län

Undersökning om miljöpåverkan – inklusive checklista

Utredning av behovet att upprätta en miljöbedömning enligt Plan- och bygglagen och enligt kriterierna i MKB-förordningen 6 kap.

Samhällsbyggnadsförvaltningen
Upprättad 2022-03-11

SYFTET MED UNDERSÖKNINGEN

Enligt 6 kap. 11 § miljöbalken ska kommunen göra en undersökning av planer, program eller ändringar, om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Syftet med undersökningen är att integrera miljöaspekter i planen eller programmet så att en hållbar utveckling främjas.

Om planens, programmets eller ändringens genomförande medför en betydande miljöpåverkan så ska en strategisk miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning, MKB enligt PBL 4 kap 34 §.

Checklistan nedan är en undersökning om miljöpåverkan som ska fungera som ett arbetsunderlag för att bedöma om planens genomförande innebär betydande miljöpåverkan. Checklistan kan också användas till att utreda vilka typer av faktorer/frågor som kan behöva beskrivas vidare, även om planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

PLANEN

Planen syftar till att möjliggöra en nybyggnation av förskola på centralt belägen yta i Madängsholm, i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse, parkmark och huvudgatan Holmavägen genom samhället.

Aktuell markanvändning

Marken utgörs av gräsyta samt plats för lekredskap tillhörande en kommunal lekplats. Gällande detaljplan anger park/plantering samt vägområde. Inom planområdet finns en jordkällare. I övrigt finns inga befintliga byggnader.

PLATSENS FÖRUTSÄTTNINGAR

Planområdet är beläget centralt i Madängsholms tätort och berör del av fastigheten Madängsholm 5:37. Marken inom planområdet ägs av Tidaholms kommun. Arean på planområdet uppgår till sammanlagt ca 5000 kvm.

Mot öster och söder avgränsas området av privatbostäder/villatomter samt parkmark. I norr samt väster avgränsas planområdet av Fabriksvägen samt väg 849 (Holmavägen), med en gång- och cykelväg samt busshållplats för skolskjuts i direkt anslutning till planområdet.

Området omfattas av delar av följande detaljplaner;
SPL 6 Byggnadsplan för Madängsholms stationssamhälle (16-BAL-304 laga kraft 59-02-28).

PÅVERKAN

Marken är enligt gällande plan från -59 planlagt för park/plantering samt vägområde, beläget intill befintlig bostadsbebyggelse på både södra och östra sidan. För området innebär en ändring av planen att mark som idag nyttjas för allmänt ändamål som lekplats övergår till kvartersmark med byggrätt för skolverksamhet.

CHECKLISTA

Nedanstående checklista utgör arbetsunderlag för att bedöma behovet av en miljöbedömning av detaljplanen. Checklistan används även för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver skrivas in i en eventuell miljökonsekvensbeskrivning. Bedömningarna är preliminära, ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna i checklistan måste omvärderas.

PLANEN				
Faktorer	Nej	Kanske	Ja	Kommentarer
Förordnanden/skydd				
3 och 4 kap Miljöbalken, Hushållningsbestämmelser eller riksintressen	x			Det finns inga riksintressen eller andra intressen enligt 3 och 4 kap miljöbalken som berör aktuellt planområde. För aktuellt planområde finns en nu gällande detaljplan, vilken anger användning park/plantering.
Skyddad natur/kultur enl. 7 kap Miljöbalken (biotopskydd, strandskydd vattenskyddsområde, natur-/kulturreservat)			x	Strandskyddet för Tidån berörs genom att det återinförs när ny detaljplan upprättas för området. Kommunen har för avsikt att upphäva strandskyddet inom delar av planområdet som kommer utgöras av kvartersmark (delen som idag är lekplats), i enlighet med 4 kap 17 § plan- och bygglagen samt miljöbalken 7 kap 13-18 §§, då området redan tagits i anspråk på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
Skydd enligt kulturminneslagen	x			Finns inga identifierade fornlämningar.
Internationella konventioner (Natura 2000, RAMSAR)	x			Nej berörs ej.
Områden med högt lokalt och regionalt värde				
Höga kulturhistoriska värden	x			Nej berörs ej.
Höga naturvärden, naturvårdsprogram	x			Planområdet berörs inte av naturvårdsprogram eller kommunens lövskogsinventering. Marken inom planområdet utgörs endast av ianspråktagen mark – klippt gräsyta och lekpark.
Friluftsliv			x	
Miljömål				

Nationella och regionala miljömål	x			Planens intentioner bedöms positivt påverka det nationella miljömålet God bebyggd miljö, genom en förtätning inom befintlig bebyggelse i centrala delar av tätorten.
Lokala miljömål	x			Planens intention är i linje med de mål och strategier som finns i översiktsplan för Tidaholms kommun, ÖP2030. Där redovisas Madängsholms tätort som Prioritet 2 i utvecklingsområde för bebyggelse. ”Här bör bostäder med olika upplåtelseformer planeras. Högre täthet och inslag av närservice bör finnas.” Positiv inverkan.
Social hållbarhet				
Barnperspektivet	x			Området ligger i anslutning till befintliga bostäder, centralt beläget i Madängsholms tätort. Befintliga kommunikationer i form av gång- och cykelväg samt busshållplats finns i direkt anslutning till planområdet, vilket främjar hållbara och säkra färdsätt. Holmavägen passerar genom samhället, för vilken en förändrad hastighet från 50 till 30 km/h kommer att föreslås.
Trygghet	x			Planområdet ligger i direkt närhet till naturområdet längs Tidån med friväxande skog, vilket av naturliga orsaker kan upplevas mörkt och otryggt kvällstid. Inom planområdet är den planerade verksamheten tänkt som förskola, vilken har sin huvudsakliga verksamma tid under dygnets ljusa tid samt på en väl upplyst förskolegård. Förskolan bedöms inte uppleva otrygghet till följd av närhet till naturområdet. Tack vare Holmavägen finns även säkra transportvägar i form av en GC-väg och gata, vilka är väl belysta kvällstid.
Jämställdhet	x			Bussangöring finns i direkt anslutning till planområdet.
Tillgänglighet	x			Planen bedöms inte beröra frågan om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Stora höjdskillnader inom planområdet förekommer inte och området är lätt åtkomligt via befintlig gata. Utformning av ny bebyggelse och dess tillgänglighet hanteras i kommande bygglov.

PÅVERKAN				
Faktorer	Nej	Kanske	Ja	Kommentarer
Hälsa och säkerhet				
Vibrationer	x			Nej berörs ej.
Ljus (bländande ljussken)	x			Nej berörs ej.
Översvämning och skyfall			x	Planområdet är delvis utsatt för översvämningrisk från Tidan. Planområdet är relativt plant och inom planområdet finns det goda förutsättningar att skapa ytor för LOD och fördröjning av dagvatten liksom översvämningssytor vid eventuella skyfall.
Skred		x		Marken består enligt SGU:s översiktliga jordartskarta av morän och anges ej vara skredbenägen. Närheten till Tidan gör dock att en geoteknisk utredning bedöms som lämplig för att utreda skredbenägenhet och exakt jordsammansättning ytterligare.
Radon	x			
Trafiksäkerhet	x			Angöring för de boende inom planområdet planeras ske via infart från Holmavägen.
Risk för olyckor, farligt gods	x			Berörs ej av led för farligt gods.
Riktvärden buller		x		Marken som planläggs ligger i direkt närhet till befintliga bostäder samt Holmavägen. Gällande hastighet invid planområdet är 50 km/tim, vilken i samband med planen genomförande kommer att sänkas till 30km/h. Inom ramen för planarbete kommer en bedömning att göras för att säkerställa att gällande riktvärden innehålls.
Lukt	x			
Strålning/Elektromagnetiska fält	x			Planområdet berör inte av några kraftledningar eller andra kända magnetiska fält.
Förorenad mark	x			Några kända föroreningar finns ej för det aktuella planområdet.
Risk för föroreningar	x			Planerad användning är skoländamål vilken inte anses generera några föroreningar.
Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB				
Miljö kvalitetsnormer vatten		x		Ett nollutsläpp av dagvatten utanför fastighetsgräns är ett lokalt ställningstagande för all exploatering. Planen ger förutsättningar för hantering av dagvatten inom tomtmark och naturmark. Inom den tänkta planen möjliggörs ytor för att hantera tillkommande dagvatten. Exakt val av metod får utredas i planarbetet.

Miljökvalitetsnormer luft	x			Planens genomförande ger en marginell påverkan på miljökvalitetsnormen för luft via fordonstrafik, då en redan befintligt förskoleverksamhet i Madängsholm endast får en ny lokalisering. Den valda lokaliseringen vid Holmavägen, med ett centralt läge i tätorten, skapar bästa förutsättningarna för att personresor inom kommunen och tätorten skall kunna ske till fots eller cykel samt via kollektivtrafik. Detta bidrar till att konsekvenserna för MKN luft blir så små som möjligt.
---------------------------	---	--	--	---

Ställningstagande

Med stöd av ovan görs bedömningen att planen och dess genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken. En miljöbedömning och upprättande av Miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kap 11, 12 §§ bedöms därför inte behöva genomföras.

Planens genomförande bedöms inte medföra risker för människors hälsa, säkerhet eller miljö. Vidare bedöms planens genomförande inte motverka gällande riktvärden eller möjligheten att uppnå nationella, regionala eller kommunala mål och strategier. Genomförandet kommer att på ett positivt sätt påverka det nationella miljömålet ”En god bebyggd miljö”.

Samhällsbyggnadsförvaltningen, den 2022-03-11.

Peter Lann
Enhetschef – Hållbar utveckling

Marie Bengtzon
Planarkitekt

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

1 (4)

Datum
2022-04-06

Ärendebeteckning
402-10327-2022

Tidaholms kommun
Marie.Bengtzon@tidaholm.se

Undersökningssamråd tillhörande Förslag till detaljplan för del av Madängsholm 5:37, Madängsholms förskola i Tidaholm kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2022-03-11 för samråd 6 kap 6 § miljöbalken.

Om ärendet

Kommunen har begärt undersökningssamråd med Länsstyrelsen om föreslagen detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Detaljplanen syftar till att möjliggöra en nybyggnation av förskola centralt i Madängsholm i anslutning till befintlig bostadsbebyggelse, parkmark och huvudgatan Holmavägen.

Länsstyrelsens bedömning

Kommunen bedömer att genomförandet av förslaget inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen bedömer dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte går att utesluta i dagsläget avseende planens påverkan på vattenförekomsten Tidan-Korseberga till Madängsholm och möjligheten att följa beslutade miljö kvalitetsnormer.

Miljö kvalitetsnormer vatten

Kommunen behöver ta fram en dagvattenutredning eller motsvarande som beskriver risk för negativ påverkan på vattenförekomsten och vilka åtgärder som behöver genomföras för att säkerställa att beslutade miljö kvalitetsnormer kan följas. Den ekologiska statusen är idag klassad som otillfredsställande. För aktuell delsträcka av vattendraget bör eventuell påverkan på parametrar som svämplanets struktur och funktion samt brist på naturliga livsmiljöer för vattenlevande växter och djur belysas.

Utöver hantering av dagvatten bör kommunen även beskriva hur genomförandet av planen påverkar angränsande strandskog och strandområde, då det kan utgöra naturliga livsmiljöer för vattenlevande organismer. Strandskogen som finns med i kommunens lövskogsinventering anges ha naturvärdesklass 3. Nedtagning av träd eller belysning längs med stranden kan innebära negativ påverkan på naturliga livsmiljöer för vattenlevande växter och djur samt att avrinning till vattendraget kan öka.

Synpunkter inför fortsatt planarbete

Strandskydd

Strandskydd återinträder vid ny detaljplan. Utifrån underlaget framgår det att kommunen avser att upphäva strandskyddet utifrån skälet att det är ianspråktaget på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syfte. Länsstyrelsen delar inte kommunens tidiga bedömning att marken är ianspråktagen på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syfte, då kommunen anger att marken idag är gräsyta och lekpark. För att kunna upphäva strandskyddet behöver kommunen utreda vilket skäl som kan motivera varför strandskyddet behöver upphävas utifrån planens syfte.

Natur

Marken utgörs av gräsyta och lekplats, Länsstyrelsen bedömer därför att en naturvärdesinventering inte behöver tas fram. Kommunen bör däremot undersöka om den gamla jordkällaren kan vara en boplats och övervintringsplats för fladdermöss. Närheten till vattendrag och lövskog skulle kunna innebära bra livsmiljöer för fladdermöss.

Kulturmiljö

Planområdet berörs inte av riksintresse för kulturmiljövården. Aktuellt planområde är dock del i kommunalt utpekad kulturmiljö, Madhängsholm – som kulturhistoriskt värdefull industrimiljö. Länsstyrelsen vill därför framföra vikten av att utpekade allmänna kulturvården hanteras i kommande planarbete genom tydliga ställningstaganden och motiv kring kulturmiljövårderna och dess uttryck. Baserat på värdena bör kommunen beskriva vilken hänsyn, varsamhet och/eller skydd som är lämpliga att reglera i planförslaget. Gestaltungsfrågan kan hanteras inom planarbetet genom att exempelvis arbeta med placering, skala, volym, utformning, material och kulörer.

Förorenad mark

Kommunen antar i sin bedömning att det inte finns förorenad mark inom området. I Länsstyrelsens databas för potentiella förorenade områden finns en handelsträdgård markerad strax intill, eventuellt har verksamheten funnits inom planområdet. På platsen har en handelsträdgård varit verksam i ca 40 år. Odling av köksväxter, blommor, frukt och bär har skett på friland och i växthus. Generellt inom branschen handelsträdgårdar och plantskolor, användes bekämpningsmedel med mycket hög farlighet och den största förbrukningen ägde rum mellan 1945–1975.

Det finns även ett till potentiellt förorenat område (verkstad) i närheten av området.

Det är viktigt att alla relevanta potentiellt förorenade områden inom planområdet och i dess närhet som kan påverka planområdet beaktas. I ett första steg bör en historisk inventering motsvarande MIFO-fas 1 utföras så att alla processer och verksamheter som pågått inom området kartläggs. Utifrån resultatet av den historiska inventeringen kan provtagning ske för relevanta ämnen på relevanta platser i en miljöteknisk markundersökning.

Beroende på resultatet av markundersökningen kan det finnas behov av att göra fördjupade miljötekniska markundersökningar. Om det påträffas föroreningar i undersökningarna ska riskbedömningar utföras för att svara på om det krävs åtgärder för att kunna medge planerad markanvändning. Eventuella åtgärder ska beskrivas i planbeskrivningen och regleras på plankartan genom bestämmelse som säkerställer att åtgärderna utförs.

Översvämningsrisk och skyfall

Utifrån översvämningskarteringar från MSB är det endast en liten del av planområdet som ligger inom översvämningsdrabbat område från Tidan. Kommunen behöver beskriva översvämningsriskerna och göra en bedömning av markanvändningens lämplighet utifrån ett översvämningsperspektiv i kommande planförslag. Bebyggelse bör lokaliseras till plats inom planområdet, där det inte finns någon risk för översvämning.

Extrem nederbörd/skyfall är något som kan orsaka problem redan idag och som förväntas bli vanligare och intensivare i framtiden. I kommande samrådsförslag behöver en beskrivning och ställningstagande gällande ett skyfall, minst ett klimatanpassat 100-årsregn skyfall inom planområdet redogöras för. Konsekvenserna behöver utredas och beskrivas i planen, där också planens eventuella påverkan på området utanför planområdet behöver ingå. Eventuella skyddsåtgärder behöver beskrivas och säkerställas i planförslaget.

Buller

En bullerberäkning/bedömning ska redovisas i planhandlingarna. Då det planeras en förskola är det viktigt att bullernivåer inte överskrids. Naturvårdsverket ger vägledning gällande riktvärden för buller för skolgårdar/förskolegårdar, se följande länk: [Vägledning och riktvärden för buller på skolgård \(naturvardsverket.se\)](https://naturvardsverket.se/riksvardet-for-buller-pa-skolgard).

Geoteknik

I underlaget gör kommunen bedömning att en geoteknisk utredning bedöms som lämplig att ta fram i och med planområdets närhet till Tidan. Länsstyrelsen delar kommunens bedömning.

Barnperspektiv

Den 1 januari 2020 blev barnkonventionen lag i Sverige. Kommunerna har genom sitt planmonopol en särskilt viktig uppgift att fylla för att barnkonventionen ska införlivas i samhällsplaneringen.

Då planerad markanvändning är förskola är det viktigt att man i fortsatt planprocess gör en prövning av barnets bästa. Länsstyrelsen rekommenderar kommunen att föra en dialog med barn.

Länsstyrelsen rekommenderar även kommunen att göra en bedömning om hur barn påverkas av planförslaget. Kommunen bör ta ställning till planförslagets positiva eller negativa påverkan på barns miljö, hälsa- och säkerhet, trafiksäkerhet och tillgänglighet inom och i angränsning till planområdet. Det är viktigt att säkerställa friyta för förskolegård och att bullernivåer inte överskrids. Likväl är det viktigt att marken inte är förorenad och att risk för översvämning och skyfall utifrån människors hälsa och säkerhet är låg.

De som medverkat i beslutet

Företrädare för naturavdelningen, vattenavdelningen, miljöskyddsavdelningen, samhällsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande. Detta yttrande har beslutats av planhandläggare Emma Ahlgren med planhandläggare Frida Svensson som föredragande.

Emma Ahlgren

Frida Svensson

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Länsstyrelsen/
Naturavdelningen, Martin Svensson
Vattenavdelningen, Pia Frid
Miljöskyddsavdelningen, Carina Nyhammer
Samhällsavdelningen, Madeleine Elisabethsdotter Sjölander, Per Jernevad, Mattias Svanström
Funktionschef Plan- och bygg, Nina Kiani Janson